

Лінгвокультурологічний розвиток школярів на уроках української мови та літератури

Культурологічний аспект навчання і виховання на уроках української мови та літератури - актуальна проблема сучасної шкільної освіти. Тому стандарти мовної освіти орієнтують учителя не лише на навчання учнів граматики, орфографії, пунктуації, а й на формування мовної та духовної культури школяра. Навчання рідної мови та літератури повинно поєднуватись з вихованням свідомого ставлення до неї як до духовної, моральної і культурної цінності народу, яка є основою для виховання патріотизму та справжнього громадянства.

Основною одиницею формування мовної культури вважаю текст, оскільки саме через нього учень отримує можливість засвоїти нові знання, цінності, сформулювати моральні та естетичні принципи.

Допомагають досягти поставленої мети такі дієві форми й методи :

- робота з прислів'ями та приказками, які відображають матеріальну й духовну культуру народу;
- роботу зі словниками (тлумачним, етимологічним, словотвірним, античної міфології);
- складання «словника» застарілих, діалектних слів;
- підготовка комплексу вправ і творчих робіт, які відображають культуру українського народу;
- складання лексичних, орфографічних, синтаксичних вправ соціокультурного характеру;
- використання міжпредметних зв'язків (історія, географія, етика тощо) як предмету інформаційної культури;
- інформаційний пошук;
- дискусії, круглі столи;
- свята;
- відвідування музеїв, виставок;
- метод проєктів;
- використання на уроках мови різнотипних інтеграцій: предметної, діяльнісної, тематичної;
- використання у навчальному процесі елементів народних ігор;
- самоосвіта учнів тощо.

На уроках української мови звертаюся до літературних текстів, які сприяють збагаченню словникового запасу учнів, допомагають їм розвивати граматичні навички, глибше пізнавати літературний процес, стають запорукою глибшої роботи над словом.

Використовую твори образотворчого мистецтва, оскільки робота над ними на уроках словесності формує самостійність і творчу ініціативу, розвиває здатність уважного ставлення до значення слів, дає змогу працювати з мистецтвознавчими текстами, розвиває почуття прекрасного, сприяє кращому розумінню художніх текстів.